

Μια πολυεπίπεδη ανάγνωση της Θεραπείας του Τυφλού (1ο Μέρος)

/ [Πεμπτούσία](#)

Ένα από τα πλέον μεστά σε θεολογική σηματική είναι το ευαγγελικό ανάγνωσμα τού εκ γενετής Τυφλού (Ιω. 9: 1-38). Στην περιεκτική, όσο και σύντομη ματιά μας, θα προσπαθήσουμε να αλιεύσουμε ελάχιστους αγιοπνευματικούς μαργαρίτες μέσα από τον πλούτο της προκείμενης περικοπής. «Εΐδεν άνθρωπον τυφλόν εκ γενετής»: ο κάθε άνθρωπος γεννιέται τυφλός, φέρων τόσο τη δεδομένη και πεπερασμένη κτιστότητα με τη συνακόλουθη φυσική αδυναμία της, όσο και το προπατορικό πλέον αμάρτημα. Είναι παντελώς αδύνατο να ξεπεράσει τα προβλήματα και αδιέξοδα αυτά μόνος. Η ανάστασή του από τις ποικιλόμορφες πτυχές και διαστάσεις του πόνου, της φθοράς και του θανάτου είναι έργο του ακτίστου όντος, που δύναται και ίσταται με θεία ισχύ και βούληση υπεράνω αυτών των θλιβερών πραγματικοτήτων. Η Τριαδική Θεότητα είναι τούτο το άκτιστο Ον, που εν τω προσώπω του Λόγου εισήλθε στην ιστορία της δημιουργίας.

Έργο του Μπράιαν Τζέκελ. Λάδι. Πηγή:<http://brianjekelfineart.com/>

Ο «τυφλός» εκ των στενών του φυσικών ορίων και της αμαρτίας άνθρωπος βλέπει το αληθινό φως, το οποίο χορηγείται υπό του μοναδικού Φωτός του κόσμου (Ιω. 1:9). Το *άκτιστο φως της Θεότητας* είναι αυτό που θεραπεύει την ανθρώπινη τυφλότητα στην αιωνιότητα, ακόμη και μετά την απώλεια λόγω ασθενείας ή θανάτου της φυσικής όρασης. Και αν δεν βλέπεις το άκτιστο φως και δι' αυτού τον Θεό, ακόμη και αν υπάρχουν, στην ουσία είσαι τυφλός και νεκρός, τουτέστιν κολασμένος. Το θαύμα τούτο της χορήγησης του αληθινού φωτός - Χάριτος δίδεται μυστηριακά, δι' ύδατος, με τη Βάπτιση. Έτσι ο Χριστός τον στέλνει να νιφτεί στον αντίστοιχο τύπο της κολυμβήθρας του Σιλβάμ. Ο Χριστός χορηγεί τη Χάρη δι' ύδατος και Πνεύματος (τύπος εν προκειμένω η χρήση του τυφλού δια του εμπεπτυσμένου πηλού). Δεν πρόκειται, επομένως, για έναν απλό διδάσκαλο, έναν ακόμη προφήτη. Είναι ο Μεσσίας, ο Σωτήρ, η ίδια η πηγή της Χάριτος. Και ο τυφλός πήγε να νιφτεί στον Σιλβάμ, που σημαίνει απεσταλμένος. Ο Χριστός είναι ο σταλμένος από τον Πατέρα. Ο ανανήψας τυφλός είναι πλέον απεσταλμένος του Μεσσία στον κόσμο, όπως και κάθε πιστός μετά το Βάπτισμά του.

«Ραββί, τίς ἤμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῆ;»: η ερώτηση μάλλον στερείται λογικής, φαίνεται βεβιασμένη, ειδικά ως προς το σκέλος της αμαρτωλότητας τού ίδιου του τυφλού. Πώς είναι δυνατό να αμάρτησε μέσα στην κοιλιά της μάνας του, ώστε να τιμωρηθεί από τα γεννοφάσκια του; Φαίνεται να επέτρεψε ο Θεός την ερώτηση αυτή για δυο λόγους: αφενός για να καταρρίψει τις δαιμονικές φιλοσοφικές θεωρίες περί προϋπαρξης των ψυχών και έκπτωσής τους στα σώματα (πλατωνισμός) και αφετέρου για να αποκαλύψει ότι η ακατάληπτη θεία πρόνοια δεν σύρεται μονάχα από το κακό στον τρόπο που χειρίζεται τα προβλήματα των όντων και αποδίδει τη δικαιοσύνη της (Α΄ Κορ. 2:16), οπότε και εμείς δεν πρέπει να κρίνουμε τον Θεό και να ζούμε με ένα αδιάλειπτο γιατί, αλλά τουναντίον να Τον δοξάζουμε και να τον ευχαριστούμε εν παντί (Α΄ Θεσ. 5:18).

Ο Χριστός μάς συνήθισε στα περισσότερα θαύματά του να ερωτά τους ασθενείς πριν από τη θεραπεία τους. Εδώ προβαίνει στην αποκατάσταση της ανθρώπινης φύσης δια της θεϊκής του εξουσίας, παντοκρατορίας και της προαιώνιας βούλησής του, της αναγόμενης στο απερινόητο μυστήριο της θείας Οικονομίας: έχουμε *εξάπαντος τύπο της εσχατολογικής εξανάστασης* του σύμπαντος κόσμου και της ανθρωπότητας. Πρόκειται για τη θεραπεία - σωτηρία (: ολοκληρώνω κάτι, το διαφυλάσσω σώο, το κρατάω ακέραιο) της φύσης, όχι όμως και της προαίρεσης (: εξ ου και η αιωνιότητα της κόλασης).

Στέλνει, λοιπόν, τον πρώην τυφλό να πλυθεί στην κολυμβήθρα. Ο Θεός κάνει σχεδόν το παν για τη σωτηρία. Θέλει, όμως, και την ανθρώπινη συνεργία, έστω αυτήν την ελάχιστη. Δεν υπάρχει μαγεία και αυτόματη θεραπεία στην Εκκλησία. Ο

Χριστός επιθυμεί να συμμετάσχουμε στη σωτηρία μας, στη θέωσή μας. Άλλως δεν υπάρχει αξία, δεν υπάρχει πρόσωπο και ελευθερία, είμαστε στον μονοφυσιτισμό ή όπου αλλού, πάντως όχι στην Ορθοδοξία.

«Ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσσε χαμαὶ καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ»: ο Χριστός αποδεικνύει δια της σαφέστατης τούτης σημειολογικής κίνησης ότι είναι ο Δημιουργός του ανθρώπου και του κόσμου (Ιω. 1:3). Ο Κύριος έφτιαξε το πήλινο (εκ στοιχείων υπαρχόντων στο χώμα γέμον) σώμα μας και το εμψύχωσε. Δεν μπορούμε να αποκλείσουμε μετά το θαύμα αυτό με απόλυτη βεβαιότητα την περίπτωση οιασδήποτε μορφής εξέλιξης (όχι από είδος σε είδος, αλλά εντός του αυτού είδους όσον αφορά στο ανθρώπινο γένος), ωστόσο με άνεση δυνάμεθα, κόντρα στον πλεονάζοντα ορθολογισμό, να πιστέψουμε στην άμεση και έκτακτη δημιουργία του πρώτου ανθρώπου δια της αναμφίλεκτης και υπέρνοης θείας παντοδυναμίας. Στον εμπτυσμό, επίσης, του χώματος και στον πηλό που σχηματίστηκε θα μπορούσαμε να δούμε τη Χρίση του κτιστού προσλήμματος από τη θεότητα στη μήτρα της Παναγίας και τη Σάρκωση του Λόγου.

«Παράγων ὁ Ἰησοῦς»: ο Χριστός περαστικός θεράπευσε τον τυφλό. Ο τυφλός είναι τα έθνη. Ο Κύριος ήρθε να σώσει πρώτα τον Ισραήλ και βρήκε στον δρόμο του της θείας οικονομίας και τα έθνη, τον Ισραήλ της Χάριτος. Και έτσι ίδρυσε την Εκκλησία. Αυτή η νέα ποιμνη, η πάλαι ποτέ τυφλή εκ της αγνοίας του αληθινού Θεού και της ειδωλολατρίας, δέχεται από την αρχή της το μένος και τις επιθέσεις της Εβραϊκής Συναγωγής. Όπως ο τυφλός, ο τύπος της εξ εθνών Εκκλησίας. Διώκεται η Εκκλησία, εξ αρχής, διαχρονικά. Αλλά δεν παύει να μαρτυρεί τον Χριστό και τη θεότητά του. Κάτι που ακόμα δεν μπορεί να χωνέψει και να αποδεχτεί ο παλαιός Ισραήλ. Δυστυχώς...

[Συνεχίζεται]